

Sommaren 1997 träffades SEATTLE-gänget på Älvsborgs fästning för att för tredje gången återuppliva gamla minnen. **Sittande fr.v.** Leif Karlsson, Sten Löchholm, Erik Edgren, och Bror Demén. **Stående fr.v.** Sven Borg, Stig Rönngren, Lennart Helgesson, Arne Larsson, Ralf Larsson, Ilmar Merivälja, artikel författaren, Arne Johansson och Gunnar Fischer.

Till årets träff kom av olika anledningar inte Tore Söderström, Per Karlsson, Gert Eriksson, Sten Sohlberg och Arne Bengtsson, vilka varit med på de två tidigare träffarna, men som nu hade förhinder.

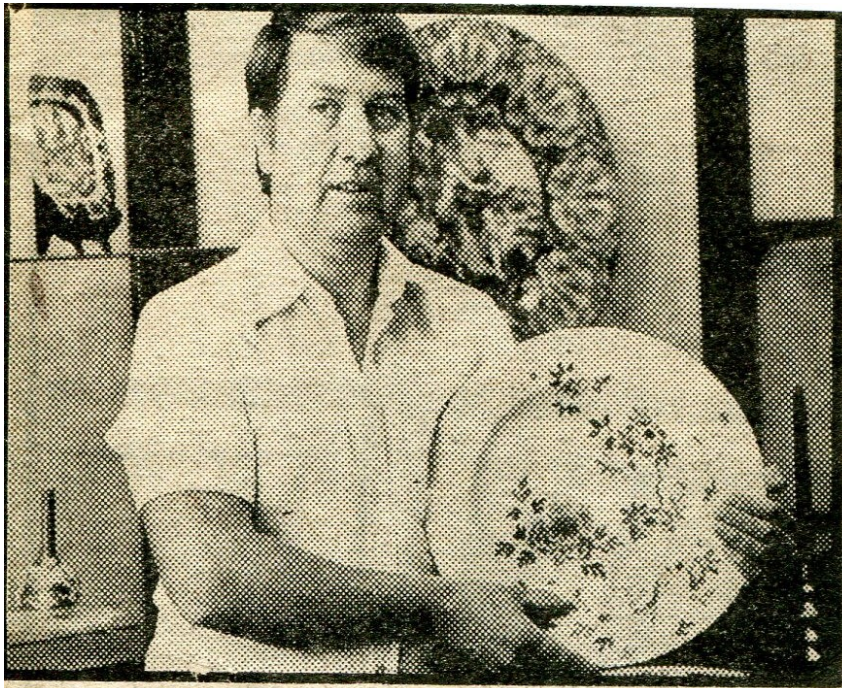
Båtologen 6-1997

Besättningen återmönstras. Utdrag ur en artikel i Båtologen 6-1997 av Gert-Owe Eriksson

Sedan sommaren 1995 har de gamla sjögastarna ur SEATTLEs besättning 1957/58 träffats en gång per år. Bilden ovan är från mötet 1997, vilket under trevliga former ägde rum vid Älvsborgs fästning i Göteborgs inlopp.

Det första mötet hölls vid Sjöfartsmuseet i Göteborg. 1996 genomfördes en resa Göteborg-Fredrikshavn tor och på årets möte beslöts enhälligt att ett nytt skulle hållas 1998. Efter tre träffar har det utkristalliserats vilka som är intresserade av att ses.

Slutligen: Hur kommer det sig att denna besättning var och är så sammansvetsad, och varför stannade så många så länge i SEATTLE? Svaret jag fått från manskapet är följande - *Erik Edgren*. Enligt utsago från flera oberoende källor lär han ha varit ett av de bästa befälen i hela Johnsonlinjen, kanske den allra bäste!

• *F maskinisten numera antikvitetshandlaren Sven Borg med en dyrgrip, ett gammalt kinesiskt fat som han hittat i London.* Foto: BENGT DOBRIN

Från maskiner till antikt fat

Gamla lloydare har sadlat om och är nu i många fall antikvitetshandlare. I Antikhallarna finns dom. Här jobbar en maskinist, en styrman, en kallskänka, en matros, pentrybiträden med att sälja gamla glas, koppar, porslin, tenn, frimärken mynt och möbler.

— Vi är väl en kvartett som numera ägnar sig åt att köpa och sälja antikviteter berättar Sven Borg som massor av år arbetade som maskinist på olika lloydare, därav inte mindre än 12 år på Saga. — Efter krigsåren kom vi i kontakt med antikvitetsmarknaden i London och blev köpare, i de flesta fall för egen räkning. När Lloyd upphörde och vi blev utan jobb, beslöt vi utnyttja detta vårt kunnande. Vi blev antikhandlare. De flesta av oss här i Antikhallarna, men några har också affärer på annat håll. Själv har jag specialiserat mig på gammalt ostindiskt porslin.

— Alla har vi juga mla goda kontakter i England, inte minst då i London, men även i Canterbury, Cambridge eller andra städer. Intressant är att vi speciellt nu på sommaren har rätt mycket engelska kunder som köper tillbaka en del av de massor av gamla vackra föremål och prylar som för billiga pengar vandrade ut ur England.

Utdrag ur "Båtologen 6-97":

Svarvare Sven Borg föddes den 3 oktober 1935 i Örgryte, Göteborg. Efter verkstadspraktik vid SKF och Eriksbergs Mekaniska verkstad gick Borg till sjöss den 21 oktober 1957. Först som svarvare i följande fartyg: SEATTLE, CHILE och var med om hennes omfattande brand i Köpenhamn, VINGALAND, URUGUAY, SUECIA, KUNGALAND och ännu en gång SEATTLE.

Borg genomgick sedan maskinteknikerutbildning i Göteborg 1962/63 samt seglade därefter 2e maskinist i samtliga sina återstående fartyg. Först i Johnson: ROSARIO samt MONTEVIDEO. Sedan Lloyd SAGA från juni 1966, HISPANIA, åter SAGA 1969 fram till 1977. Borgs sista törnar till sjöss var i Broströms STELLARIA oktober - november 1978 och januari - mars 1979.

Borg sadlade därefter om och övertog en affär i Antikhallarna på Västra Hamngatan i Göteborg och specialiserade sig på ostindiskt porslin.

Artikeln intill var publicerad i Göteborgs-Posten den 17 juli 1979.

I medio av juni samlades åter den besättning som jobbade ombord på John-sonslinjens m/s Seattle åren 1957-58.

Det var för sjätte gången sedan den första reunionen -95, som kom tillstånd efter en tidningsnotis om det år prins Wilhelm var passagerare på m/s Seattle.

Initiativtagare var fartygshistorikern Gert-Owe Eriksson som arrangerade den

första träffen och de senare har en grupp ur besättningen svarat för, nu senast svarvaren Sven Borg. Ambitionen är att förlägga sammankomsterna till olika marina miljöer i Göteborg: Sjöfartsmuseet, Elfsborgs fästning och s/s Marieholm, som var platsen för årets möte.

Till skillnad från andra sammankomster i genren omfattar Seattle-träffarna hela besättningen och inte skilda yrkeskategorier. I den tidigare besättningen är alla titlar "glömda" och förbrödringen mellan de olika befattningshavarna påfallande stor.

- Vi har väldigt trevligt, försäkrar Sven Borg. Vi äter gott och utväxlar såväl trevliga som mindre angenäma minnen innan den årliga frågesporten drar igång. Med frågor som en landkrabba omöjlig kan besvara. Årets förstapris var en porslinskanna med rederiets emblem och den gick till båtsman Bror Demén från Kungsbäcka.

Av Seattles dåvarande besättning om drygt femtio man finns trettio kvar i livet och huvuddelen av dem sluter upp till de årliga träffarna i Göteborg. Motorman Lennart "Svarten" Helgesson beklagar maskingängets dåliga uppslutning, orsaken därtill är att gubbarna i maskinnumera är spridda över landet.

- Tillskyndare av återträffarna var kapten Erik Edgren som 1957-58 seglade överstyrman på m/s Seattle. Utan hans entusiasm hade det sannolika varit svårt att samla gubbarna, understryker Gert-Owe Eriksson. Det är också bara att beklaga att vi misslyckats få tag i besättningskamrater från de övriga nordiska länderna.

Den yngste i gänget är i dag 59 år och den äldste 83 år. Gert-Owe Eriksson har övergivit ambitionen att en dag förena alla dem som seglat på m/s Seattle. För att nå tillfyllest numerär i gruppen välkomnas varje gammal Johnsare som känner sig manad. Också anhöriga till dem som sluter upp i Göteborg nästa sommar.

ÅTER PÅ KAJEN. Erik Edgren, Tore Söderström, Bror Demén, Gert Eriksson, Anders Johansson, Arne Johansson, Leif Karlsson, Stig Zetterström

RÄTTA MÄRKET. Detta är Seattleklubbens eget frimärke.

Folk omkring oss

GP. 23-6-02.

Bild: SVEN BORG

GOA GUBBAR. Visserligen inte party på popen på lata latituder, likväl kolossalt gemytligt på Henriksbergs terrass.

Seattle-seglare möttes igen

För åttonde året i rad återsågs den forna besättningen på John-sonlinjens m/s Seattle årgång 1957-58. En unik tradition i bemärkelsen att alla - oavsett ålder och befattning ombord - återses.

- Dessvärre är några av oss ursprungliga femtio ombord inte längre med oss, kommenterar Sven "Svarvarn" Borg som är en av initiativtagarna till reunionen. Då de kvarvarande trettio är spridda över landet är det också lite svårt att årligen sammanföra samtliga.

Femton besättningsmän hörsammade kallelsen till årets möte och med fruvar, barn och barnbarn uppgick sällskapet till dubbla dussin samlade på Henriksbergs terrass.

- Utsikten därifrån är magnifik, men samtidigt lite vemodig, menar fartygshistoriker Gert-Owe Eriksson i arrangörgruppen. Tidigare var verksamheten vid samtliga varv på andra sidan älven igång och längs kajerna myllrade en allsköns blandning av fartyg, kranar, lastbilar och en mängd människor sysselsatta med allehanda göromål.

En som minns Göteborgs storhetstid är Pelle "Gaisarn" Samuelsson, äkta masthugg-

spojk som åren 1956-57 var matros. I likhet med sina tonåriga kamrater gick han till sjöss efter krigsslutet, och ingen tyckte att det var något konstigt med det.

Efter räkmacka och pilsner på terrassen vidtog återföreningarnas traditionella frågesport med priser ur Sven Borgs nautiska samling. Och som alltid växla- des minnen och goda historier mellan borden, merparten av dem helt sanna och återgivna under högljudda ovationer.

- Självklart består det kärvännliga gnabbet mellan däck- och maskingänget, medger motorman Lennart "Svarten" Helgesson. Däckskillar duger ju bara till att pensla färg, och knappt det.

Mothugget kommer bums från matros Arne "Lill-Arne" Johansson som menar att "tras-selsuddar" skall hålla sig under däck.

Årets återförening avslutades med högtidstal av kapten Erik Edgren som riktade en särskild adress till båtsman Bror Demén som nyligen firade sin åttiöarsdag.

- I mina ögon var du handelsflottans duktigaste och bäste båtsman, så välkommen in i vår seniorskara.

Johnsare återförenades för tionde gången

FÖR TIONDE GÅNGEN återsamlades kvarvarande skeppskamrater från Johnsonlinjen m/s Seattle årgång 1957-1958. Mötet ägde rum på Sjöfartsmuseet samt ett näraliggande kafé.

Nestorn i sällskapet, sjökapten Erik Edgren, var nöjd:

– Mina pojkar är skötsamma, alla kommer fram och hälsar på sin gamle förstestyrman och jag känner igen dem allesammans, Jag skulle vilja påstå att det är unikt att en besättning från slutet av 1950-talet träffas på detta sätt.

Det var som vanligt Svarvarn Sven Borg som höll i trådarna:

– Årets träff förlade vi till Sjöfartsmuseet, det var ju där vi hade vår första träff 1995.

Före detta titlar och yrkeskategorier har ingen som helst betydelse, fast de flesta betraktar naturligtvis sin en gång så myndige förstestyrman med respekt, men det har nog mest med hans ålder att skaffa.

Yngst i besättningen är dåvarande penteribiträdet Ralf Larsson 62 år, numera kranförare i hamnen.

– Jag gick till sjöss som femtonåring och hann mönstra på olika båtar med alla tre avdelningarna ekonomi, däck och maskin innan jag gick iland.

Mötet inleddes i det lilla kaféet invid Sjöfartsmuseet och den sedvanli-

KÄRT ÅTERSEENDE. För tionde gången återsågs de gamla sk på Johnsonlinjens m/s Seattle.

ga frågesporten avnjöts tillsammans med räksmörgåsar. Den nytillträdde museichefen inbjöd hela sällskapet till invigningen av museets nya utställning *Livet under ytan*.

– Det är inte varje dag man blir bjuden på vernissage, skrattade motormannen Lennart "Svarten" Helgeson.

Efter rundvandring i museet, där skeppsmodellerna väckte särskilt intresse, återsamlades sällskapet i kaféet för kaffe och prisutdelning.

Dåvarande däckseleven Stig Rönn-

gren, nedrest från S en bok om Göteborg

– Toppen, nu kan historiken bakom och hamnarna i "gar

Efter kaffet berätt Olof "Gais" Samuel gester om uppväxtår

Nästa års mötespl raskning.

– Det ska bli spänn var det ska äga rum Arne Larsson från Li

LUGNARE VATTEN. Det här gänget har varit med om stormar svåra

Bild: SVEN BOR
årare än man kan föreställa sig. Nu tar de det lugnt på barken Vikings däck.

Folk omkring oss

Primo Carnera och Stomatol

DEN NÅGOT KRYPTISKA rubriken har sin förklaring. I samband med ostindiefararen Götheborgs ankomst till hemmahamnen höll Johnsongänget från gamla m/s Seattle sitt årliga möte vid Göteborgs Maritima Centrum, ombord på Marieholm.

De flesta i det här gänget ombordmönstrade 1957, det är prickt femtio år sedan, säger svarvar'n **Sven Borg**, sammankallande för mötet. "Lill-Arne" **Johansson** minns när han klev ombord i Köpenhamn:

– Seattle låg på varv och nästa resa skulle gå för Hawaii. Samti-

digt fick vi en ny skeppare, den legendariske kapten Andersson, eller "Primo Carnera" som han kallades, en lång svartmuskig hårding. Jag glömmer aldrig när vi skulle gå in till Nawilliwilli, i den trånga bukten där Kim Novak badade. Sjön gick hög och lotsarna ville inte gå ut. Carnera meddelade att han skulle ta in fartyget själv, vilket han också gjorde trots lotsarnas protester! Carnera rörde inte en min i den våldsamma sjön utanför bukten. Han var en tuffing och det hörs kanske på namnet.

Hösten 1957 mönstrade **Håkan "Borås-Johan" Johansson** matros i Seattle. Han saknade av olika anledningar tänder och fick därför det slående namnet "Stomatol",

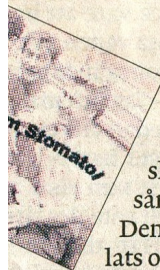

vars levnadsöde är så gripande att trubaduren Ove Aronsson skrivit och tonsatt en sång till Stomatols ära. Den har i dagarna inspelats och finns på cd.

Allt medan ostindiefararen Götheborg under folkets jubel gick in till Frihamnen, avnjöt Seattle-gänget den obligatoriska räkmackan och lyssnade till Sången om Stomatol. Inte ett öga var torrt hos dem som minns Stomatol och hans tandlösa leende.

LÅTEN VISADE SIG VARA till mycket stor belåtenhet, riktigt bra, och föll alla i smaken.

– Synd att Stomatol inte fick uppleva det här, men det känns som om han ler emot oss, inflikar

vars levnadsöde är så gripande att trubaduren Ove Aronsson skrivit och tonsatt en sång till Stomatols ära. Den har i dagarna inspelats och finns på cd.

Allt medan ostindiefararen Götheborg under folkets jubel gick in till Frihamnen, avnjöt Seattle-gänget den obligatoriska räkmackan och lyssnade till Sången om Stomatol. Inte ett öga var torrt hos dem som minns Stomatol och hans tandlösa leende.

LÅTEN VISADE SIG VARA till mycket stor belåtenhet, riktigt bra, och föll alla i smaken.

– Synd att Stomatol inte fick uppleva det här, men det känns som om han ler emot oss, inflikar

Anders Johansson och **Olof Kronhamn**, som bägge seglade matros i Seattle 1959-60 och som båda ännu har sina tänder i behåll.

Efter den sedvanliga frågesporten och utdelning av priser ur **Sven Borgs** nautiska samling återstod en fråga

– vem kommer att bli ombesjung-en nästa år?

Ett hett tips kommer från **Ralf Larsson**:

– Jag föreslår **Stig "Snabeljack" Karlsson**, men då blir det nog en

Bild: SVEN BORG

GLATT GÄNG. Johnsongänget från m/s Seattle samlade framför Marieholm.

dubbel-cd, säger han.

Därefter skingrades johnsarna i den heta sommarsolen men de lovar att komma igen nästa år.

GERT-OVE ERI (SS) IN

031-62 40 00, nar @gp.se

XLHD191717-1

Denna bok är skapad på solentro.se

Ansvarig utgivare för denna bok är Ingegerd Borg Jonsson.